

Uzavretý regulačný obvod

$$y = k_p \frac{Z_p}{R_p} \left(\frac{\Theta_1^* + \Theta_2^* \Lambda}{\Lambda - \Theta_1^*} y + \frac{\Theta_1^* \Lambda}{\Lambda - \Theta_1^*} r \right) \quad (30a)$$

$$\left(1 - \frac{k_p Z_p (\Theta_1^* + \Theta_2^* \Lambda)}{R_p (\Lambda - \Theta_1^*)} \right) y = \frac{k_p Z_p \Theta_1^* \Lambda}{R_p (\Lambda - \Theta_1^*)} r \quad (30b)$$

$$\frac{R_p (\Lambda - \Theta_1^*) - k_p Z_p (\Theta_1^* + \Theta_2^* \Lambda)}{R_p (\Lambda - \Theta_1^*)} y = \frac{k_p Z_p \Theta_1^* \Lambda}{R_p (\Lambda - \Theta_1^*)} r \quad (30c)$$

$$y = \frac{k_p Z_p \Theta_1^* \Lambda}{R_p (\Lambda - \Theta_1^*) - k_p Z_p (\Theta_1^* + \Theta_2^* \Lambda)} r \quad (30d)$$

Podmienky zhody

$$\Theta_1^* = \frac{k_m}{k_p} \quad (31a)$$

$$\Lambda = Z_m \quad (31b)$$

$$R_p (\Lambda - \Theta_1^*) - k_p Z_p (\Theta_1^* + \Theta_2^* \Lambda) = Z_p R_m \quad (31c)$$

1.2.2 Všeobecnosť pre systém n. rádu

Pri modelovaní všeobecného zákona riadení v tvare (17) má prenosová funkcia uzavretého regulačného obvodu tvar

$$y = \frac{k_p Z_p \Theta_1^* \Lambda^n}{\Lambda \left(R_p (\Lambda - \Theta_1^* \alpha(s)) - k_p Z_p (\Theta_1^* \alpha(s) + \Theta_2^* \Lambda) \right)} r \quad (32)$$

a podmienky zhody

$$\Theta_1^* = \frac{k_m}{k_p} \quad (33a)$$

$$\Lambda = \Lambda_0 Z_m \quad (33b)$$

$$R_p (\Lambda - \Theta_1^* \alpha(s)) - k_p Z_p (\Theta_1^* \alpha(s) + \Theta_2^* \Lambda) = Z_p \Lambda_0 R_m \quad (33c)$$

Predpoklady pri, ktorých sú tieto podmienky splniteľné sú intuitívne zjavné z predchádzajúceho príkladu v časti 1.2.1. Hlbšou analýzou MRC problému sa v tomto kurze zaoberať nebudeme. Poslucháča odkazujeme na odporúčanú literatúru, kde nájde všetky potrebné (matematické) detaily k riešeniu MRC problému.

1.3 Teoretický opis výsledného URO v stavovom priestore

V tejto časti vyjadríme uzavretý regulačný obvod, ktorý vznikne riešením MRC problému, pomocou opisu v stavovom priestore.

1.3.1 Ilustrácia na prípade systému 2. rádu

Opäť začneme zjednodušeným príkladom 1.2.1, a v ďalšej časti dodáme pre úplnosť všeobecný zápis URO v stavovom priestore.

Sústava v tvare (15), konkrétne (19), môže byť reprezentovaná opisom v stavovom priestore v tvare

$$\dot{x} = Ax + bu \quad (34a)$$

$$y = c^T x \quad (34b)$$

kde x je vektor stavových veličín sústavy a A , b , c^T sú konštantné matice (vektory) zodpovedajúcich rozmerov. V tomto prípade nekladíme žiadne podmienky na formu (kanonickú) maticu A , ako to bolo v prípade stavového MRAC-u.

Uvažujeme zákon riadenia (21), pripomeňme:

$$u(s) = \Theta_1^* \frac{1}{(s + \lambda)} u(s) + \Theta_2^* \frac{1}{(s + \lambda)} y(s) + \Theta_2^* p(s) + \Theta_2^* r(s) \quad (35)$$

7 | AR06 - 150024

V prvých dvoch členoch zákona riadenia (35) sú použité takzvané prídavné filtre, ktorých vstupom je buď akýkoľvek zisk u (vstupný signál sústavy) alebo výstupná (čiadna) veličina y . Tieto prídavné filtre sú tiež nazývané pomocné, či prídavné generátory, generujú prídavné (pomocné) signály. Oba prídavné filtre sú rovnaké, v tomto prípade dané prenosovou funkciou $\frac{1}{(s + \lambda)}$. Výstupné signály filtrov sú v tomto prípade skalárne signály. Vo všeobecnosti sú výstupné signály pomocných filtrov vektory signálov a rovnakým rozmerom ako vektory parametrov Θ_1^* a Θ_2^* , vď všeobecný zápis zákona riadenia (17). Označme výstupné signály prídavných filtrov v_1 a v_2 . Tieto signály sa násobia parametrami zákona riadenia Θ_1^* a Θ_2^* . Prídavné filtre možno zapísať v tvare

$$\dot{v}_1 = -\lambda v_1 + u \quad (36a)$$

$$\dot{v}_2 = -\lambda v_2 + y = -\lambda v_2 + c^T x \quad (36b)$$

Jednoduchým pridaním týchto pomocných signálov k sústave máme sústavu rovníc:

$$\dot{x} = Ax + bu \quad (37a)$$

$$\dot{v}_1 = -\lambda v_1 + u \quad (37b)$$

$$\dot{v}_2 = -\lambda v_2 + c^T x \quad (37c)$$

$$y = c^T x \quad (37d)$$

Sústavu rovníc (37) budeme nazývať *doplnenú sústavu*. Doplnení sústavu (37) možno zapísať v maticovom tvare

$$\begin{bmatrix} \dot{x} \\ \dot{v}_1 \\ \dot{v}_2 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} A & 0 & 0 \\ 0 & -\lambda & 0 \\ c^T & 0 & -\lambda \end{bmatrix} \begin{bmatrix} x \\ v_1 \\ v_2 \end{bmatrix} + \begin{bmatrix} b \\ 1 \\ 0 \end{bmatrix} u \quad (38a)$$

$$y = [c^T \quad 0 \quad 0] \begin{bmatrix} x \\ v_1 \\ v_2 \end{bmatrix} \quad (38b)$$

a po označení jednotlivých matic a vektorov

$$\dot{X} = A_n X + B_n u \quad (39a)$$

$$y = C_n^T X \quad (39b)$$

Zákon riadenia (35) zapíšeme v takom vektorovom tvare, v ktorom je možné využiť stavový vektor doplnenej sústavy X :

$$u = \Theta_1^{*T} DX + \Theta_2^* r \quad (40)$$

kde $\Theta_c^* = [\Theta_2^* \quad \Theta_1^* \quad \Theta_2^*]^T$; Θ_1^* sú parametre zákona riadenia a maticu

$$D = \begin{bmatrix} c^T & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{bmatrix}$$

sme zaviedli práve preto aby sme v zákone riadenia (40) mohli priamo písať stavový vektor X . Tvar, v ktorom sa zákon riadenia (40) viac podobá na pôvodný zápis (35), a ktorý vyplýva priamo z (40) je

$$u = \Theta_1^{*T} v_1 + \Theta_2^{*T} v_2 + \Theta_2^{*T} c^T x + \Theta_2^* r \quad (41a)$$

$$u = \Theta_1^{*T} v_1 + \Theta_2^{*T} v_2 + \Theta_2^{*T} c^T x + \Theta_2^* r \quad (41b)$$

Dosaďením (40) do (39) získame opis URO v stavovom priestore v tvare (výstupnú rovniciu vynesáme, pretože sa nemení)

$$\dot{X} = A_n X + B_n (\Theta_1^{*T} DX + \Theta_2^* r) \quad (42a)$$

$$\dot{X} = A_n X + B_n \Theta_1^{*T} DX + B_n \Theta_2^* r \quad (42b)$$

$$\dot{X} = (A_n + B_n \Theta_1^{*T} D) X + B_n \Theta_2^* r \quad (42c)$$

$$\dot{X} = A_n X + B_n \Theta_2^* r \quad (42d)$$

8 | AR06 - 150024

kde

$$A_c = A_c + B_c \Theta_c^T D$$

$$= \begin{bmatrix} A & 0 & 0 \\ 0 & -\lambda & 0 \\ c^T & 0 & -\lambda \end{bmatrix} + \begin{bmatrix} b \\ 1 \\ 0 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} \Theta_1^T & \Theta_1^T & \Theta_2^T \end{bmatrix} \begin{bmatrix} c^T & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{bmatrix}$$

$$= \begin{bmatrix} A & 0 & 0 \\ 0 & -\lambda & 0 \\ c^T & 0 & -\lambda \end{bmatrix} + \begin{bmatrix} b\Theta_1^T & b\Theta_1^T & b\Theta_2^T \\ \Theta_1^T & \Theta_1^T & \Theta_2^T \\ 0 & 0 & 0 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} c^T & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{bmatrix}$$

$$= \begin{bmatrix} A & 0 & 0 \\ 0 & -\lambda & 0 \\ c^T & 0 & -\lambda \end{bmatrix} + \begin{bmatrix} b\Theta_1^T c^T & b\Theta_1^T & b\Theta_2^T \\ \Theta_1^T c^T & \Theta_1^T & \Theta_2^T \\ 0 & 0 & 0 \end{bmatrix}$$

$$= \begin{bmatrix} A + b\Theta_1^T c^T & b\Theta_1^T & b\Theta_2^T \\ \Theta_1^T c^T & -\lambda + \Theta_1^T & \Theta_2^T \\ c^T & 0 & -\lambda \end{bmatrix}$$

Pretoto uzavretý regulačný obvod zapísaný v tvare

$$\dot{X} = A_c X + B_c \Theta_c^T r \quad (44a)$$

$$y = C_c^T X \quad (44b)$$

obsahuje identické parametre zákona riadenia, teda také, ktoré spĺňajú podmienky zhody musí sa tento zhodovať s referenčným modelom. Preto tzv. neminimálna reprezentácia prenosovej funkcie referenčného modelu (46) v stavovom priestore je

$$\dot{X}_m = A_c X_m + B_c \Theta_c^T r \quad (45a)$$

$$y_m = C_c^T X_m \quad (45b)$$

kde X_m sú stavové veličiny neminimálnej reprezentácie modelu

1.3.2 Zovšeobecnenie pre systém n . rádu

Uvažujeme zákon riadenia (27), pripomíname:

$$u = \Theta_1^T \frac{\alpha(s)}{\lambda(s)} u + \Theta_2^T \frac{\alpha(s)}{\lambda(s)} y + \Theta_3^T r \quad (46)$$

kde $\alpha(s)$ je vektor obsahujúci mocniny s , $\alpha(s) = [s^{n-2}, \dots, s, 1]^T$ ak $n \geq 2$, inak $\alpha(s) = 0$. Vektory $\Theta_1^T, \Theta_2^T \in \mathbb{R}^{n-1}$ a skalár $\Theta_3^T \in \mathbb{R}^1$ sú konštantné parametre zákona riadenia. $\lambda(s)$ je ľubovoľný monický Hurwitzov polynóm stupňa $n-1$.

Napríklad prvý člen v (46) možno zapísať v tvare

$$y_1 = \Theta_1^T \frac{\alpha(s)}{\lambda(s)} u = \frac{\Theta_1^T (s^{n-2} + \dots + \Theta_{1,n-2} s + \Theta_{1,n-1})}{s^{n-1} + \lambda_{n-1} s^{n-2} + \dots + \lambda_1 s + \lambda_0} u \quad (47)$$

kde $\Theta_1^T = [\Theta_{1,n-2} \dots \Theta_{1,1} \Theta_{1,0}]^T$, alebo v stavovom priestore v tvare

$$\begin{bmatrix} \dot{\mu}_{1(n-2)} \\ \dot{\mu}_{1(n-3)} \\ \dot{\mu}_{1(n-4)} \\ \vdots \\ \dot{\mu}_{10} \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} -\lambda_{n-2} & -\lambda_{n-3} & \dots & -\lambda_2 & -\lambda_1 & -\lambda_0 \\ 1 & 0 & \dots & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & \dots & 0 & 0 & 0 \\ \vdots & \vdots & \ddots & \vdots & \vdots & \vdots \\ 0 & 0 & \dots & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & \dots & 0 & 1 & 0 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} \mu_{1(n-2)} \\ \mu_{1(n-3)} \\ \mu_{1(n-4)} \\ \vdots \\ \mu_{10} \end{bmatrix} + \begin{bmatrix} 0 \\ 0 \\ 0 \\ \vdots \\ 0 \end{bmatrix} u \quad (48a)$$

$$y_{v1} = \begin{bmatrix} \Theta_{1(n-2)}^T & \Theta_{1(n-3)}^T & \Theta_{1(n-4)}^T & \dots & \Theta_{10}^T \end{bmatrix} \begin{bmatrix} \mu_{1(n-2)} \\ \mu_{1(n-3)} \\ \mu_{1(n-4)} \\ \vdots \\ \mu_{10} \end{bmatrix} \quad (48b)$$

9 | AR06 - 15m024

Označme v (48) jednotlivé vektory a maticu:

$$\dot{\mu}_1 = A\mu_1 + qu \quad (49a)$$

$$y_{v1} = \Theta_1^T \mu_1 \quad (49b)$$

Z uvedeného vyplýva, že prvý prídavný filter má v stavovom priestore tvar $\dot{\mu}_1 = A\mu_1 + qu$ kde μ_1 je vektor pomocných signálov generovaných prvým pomocným generátorom (stavový vektor prvého pomocného generátora). Tento je násobený parametrami zákona riadenia Θ_1^T . Analogicky, druhý prídavný filter má v stavovom priestore tvar $\dot{\mu}_2 = A\mu_2 + qy = A\mu_2 + qc^T x$. Doplnená sústava vo všeobecnom tvare je

$$\dot{z} = Az + bu \quad (50a)$$

$$\dot{\mu}_1 = A\mu_1 + qu \quad (50b)$$

$$\dot{\mu}_2 = A\mu_2 + qc^T x \quad (50c)$$

$$y = c^T x \quad (50d)$$

Potom v (39) sú

$$x = \begin{bmatrix} x \\ \mu_1 \\ \mu_2 \end{bmatrix}; \quad A_0 = \begin{bmatrix} A & 0 & 0 \\ 0 & A & 0 \\ qc^T & 0 & A \end{bmatrix}; \quad b_0 = \begin{bmatrix} b \\ 0 \\ 0 \end{bmatrix}; \quad c_0^T = \begin{bmatrix} c^T & 0 & 0 \end{bmatrix} \quad (51)$$

Zákon riadenia (46) zapíšeme vo vektorovom tvare:

$$u = \Theta_c^T D x + \Theta_r^T r \quad (52)$$

kde $\Theta_c^T = [\Theta_1^T \quad \Theta_2^T \quad \Theta_3^T]^T$; Θ_1^T sú parametre zákona riadenia a maticu

$$D = \begin{bmatrix} c^T & 0 & 0 \\ 0 & I & 0 \\ 0 & 0 & I \end{bmatrix}$$

sme zaviedli práve preto aby sme v zákone riadenia (52) mohli priamo písať stavový vektor x . Tvar, v ktorom sa zákon riadenia (52) viac podobá na pôvodný zápis (46), a ktorý vyplýva priamo z (52) je

$$u = \Theta_1^T \mu_1 + \Theta_2^T \mu_2 + \Theta_3^T c^T x + \Theta_r^T r \quad (53a)$$

$$u = \Theta_1^T \mu_1 + \Theta_2^T \mu_2 + \Theta_3^T y + \Theta_r^T r \quad (53b)$$

Dosadením (52) do (39), v ktorej sú ale matice (51), získame opis URO v stavovom priestore v tvare (44), a matica A_c má tvar

$$A_c = A_c + b_c \Theta_c^T D$$

$$= \begin{bmatrix} A & 0 & 0 \\ 0 & A & 0 \\ qc^T & 0 & A \end{bmatrix} + \begin{bmatrix} b \\ 0 \\ 0 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} \Theta_1^T & \Theta_1^T & \Theta_2^T \end{bmatrix} \begin{bmatrix} c^T & 0 & 0 \\ 0 & I & 0 \\ 0 & 0 & I \end{bmatrix}$$

$$= \begin{bmatrix} A & 0 & 0 \\ 0 & A & 0 \\ qc^T & 0 & A \end{bmatrix} + \begin{bmatrix} b\Theta_1^T & b\Theta_1^T & b\Theta_2^T \\ \Theta_1^T & \Theta_1^T & \Theta_2^T \\ 0 & 0 & 0 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} c^T & 0 & 0 \\ 0 & I & 0 \\ 0 & 0 & I \end{bmatrix}$$

$$= \begin{bmatrix} A & 0 & 0 \\ 0 & A & 0 \\ qc^T & 0 & A \end{bmatrix} + \begin{bmatrix} b\Theta_1^T c^T & b\Theta_1^T & b\Theta_2^T \\ \Theta_1^T c^T & \Theta_1^T & \Theta_2^T \\ 0 & 0 & 0 \end{bmatrix}$$

$$= \begin{bmatrix} A + b\Theta_1^T c^T & b\Theta_1^T & b\Theta_2^T \\ \Theta_1^T c^T & -\lambda + \Theta_1^T & \Theta_2^T \\ qc^T & 0 & A \end{bmatrix}$$

Pretoto takto všeobecne opísaný URO obsahuje identické parametre zákona riadenia, teda také, ktoré spĺňajú podmienky zhody musí sa tento zhodovať so všeobecným

10 | AR06 - 15m024

referenčným modelom (46), ktorého neminimálna reprezentácia v stavovom priestore má tvar

$$\dot{x}_m = A_m x_m + \bar{b}_m r \tag{55a}$$

$$y_m = c_m^T x_m \tag{55b}$$

kde x_m sú stavové veličiny neminimálnej reprezentácie referenčného modelu a kde sme označili $\bar{b}_m = b_m \Theta_r^T$.

2 Cvičenie šieste ako príklad k téme *MRC vo všeobecnosti*

Tento príklad sa týka riadenia s referenčným modelom avšak bez adaptácie. Cieľom tu teda nie je návrh adaptívneho riadiaceho systému. Cieľom je obmedzenie sa s riešením MRC problému (problému návrhu (výpočtu) riadenia s referenčným modelom). Tu uvedené zároven slúži na priebežné zopakovanie vybraných tém súvisiacich s numerickou simuláciou.

2.1 Úlohy

1. Uvažujme riadený systém³, ktorý pracuje v páse danom dvomi pracovnými bodmi. V týchto dvoch hraničných pracovných bodoch prenosová funkcia systému nie je rovnaká, vyskytujú sa mierne rozdiely v hodnotách koeficientov jednotlivých polynómov, pričom stupne polynómov sú zhodné, konkrétne:

$$G_{OP1} = 0,1659 \frac{s+22}{s^2+3,1423s+2,6539} \tag{56}$$

$$G_{OP2} = 0,1669 \frac{s+20,7018}{s^2+2,3422s+2,7293} \tag{57}$$

- Určte neminimálnu prenosovú funkciu sústavy tak, že jej koeficienty sú priemery hodnôt oboch prenosových funkcií (46) a (57).

- Pre neminimálnu prenosovú funkciu sústavy určte polynómy Z_p , R_p a zesilenie k_p pričom

$$\frac{y(s)}{u(s)} = k_p \frac{Z_p(s)}{R_p(s)} \tag{58}$$

kde $Z_p(s)$ je monický polynóm stupňa m , $R_p(s)$ je monický polynóm stupňa n a k_p je tzv. *vysokofrekvenčné zesilenie sústavy*. *Relatívny stupeň* sústavy je $n^* = n - m$.

- Zistíte, či polynóm $Z_p(s)$ je Hurwitzov.
2. Vyriešte MRC problém pre neminimálnu prenosovú funkciu sústavy, uvažujte referenčný model daný prenosovou funkciou v tvare

$$W_m(s) = \frac{s+3}{s^2+3,5s+3} \tag{59}$$

Referenčný model je daný prenosovou funkciou v tvare

$$\frac{y_m(s)}{r(s)} = W_m(s) = k_m \frac{Z_m(s)}{R_m(s)} \tag{60}$$

kde k_m je vysokofrekvenčné zesilenie referenčného modelu, $Z_m(s)$ monický Hurwitzov polynóm stupňa m_m , $R_m(s)$ monický Hurwitzov polynóm stupňa n_m , pričom relatívny stupeň $n_m^* = n_m - m_m = n^*$.

Riešením MRC problému je taký zákon riadenia u , ktorý zabezpečí, že výstup sústavy y sleduje výstup referenčného modelu y_m pri danom referenčnom signály (vstupe referenčného modelu) r . Všeobecný tvar zákona riadenia, ktorý rieši MRC problém je

$$u = \Theta_1^T \frac{\alpha(s)}{\lambda(s)} u + \Theta_2^T \frac{\alpha(s)}{\lambda(s)} y + \Theta_3^T y + \Theta_4^T r \tag{61}$$

³Uvažovaný riadený systém je prevzatý z článku publikovanom v prestížnom elektronickom časopise postenorsk (venujúci sa so Slučkou, sú nevyčíslené), viď [5].

```

173 except:
174     break
175
176 sig_dummy_ext = sig_vysl
177
178 # Spustenie simulácie
179
180 t_log, x_log, y_log, u_log, y_m_log = fcn_simSch2(
181     sig_t_start,
182     sig_T,
183     sig_finalIndex,
184     sig_dummy_ext,
185 )
186

```

3 SPR prenosové funkcie, MKY lemma

3.1 Striktne pozitívne reálne prenosové funkcie

Pojem *Pasívne reálna* (PR) a *Striktne pozitívne reálna* (SPR) prenosová funkcia zahŕňa dôležitú úlohu v analýze stability nie len adaptívnych systémov [1]. Je preto dôležité disponovať kritériom, ktoré umožní zistiť, či príslušná prenosová funkcia je SPR ([1] str. 164).

Podľa definície 3.5.1 a 3.5.2 v [1], str. 127, prenosová funkcia $G(s)$ komplexnej premennej s sa nazýva pozitívne reálna (PR) ak

1. $G(s)$ je reálna pre reálne s .
2. $\Re\{G(s)\} \geq 0$ pre všetky $\Re\{s\} > 0$.

Prenosová funkcia $G(s)$ je striktne pozitívne reálna (SPR) ak existuje reálne číslo ϵ také, že $G(s - \epsilon)$ je PR.

Prakticky nie je jednoduché zistiť, či uvedené podmienky sú splnené. V nasledujúcom uvedieme ekvivalentné mutae a postačujúce podmienky pozitívnej reálnosti. Platnosť týchto podmienok sa dá ľahko overiť. Prenosová funkcia $G(s)$ je PR keď vyhovuje všetkým nasledujúcim podmienkam

1. $G(s)$ je reálna pre všetky reálne s .
2. Menovateľ $G(s)$ má korene v ľavej polrovine komplexnej roviny alebo má reálne korene na imaginárnej osi.
3. $\Re\{G(j\omega)\} \geq 0$ pre všetky reálne ω .

Pre vyjadrenie reálnej časti funkcie $G(j\omega)$ je výhodné využiť, že platí:

$$\frac{a + jb}{c + jd} = \frac{(a + jb)(c - jd)}{(c + jd)(c - jd)} = \frac{(a + jb)(c - jd)}{c^2 + d^2}$$

3.2 Meyerova-Kalmanova-Yakubovichova Lemma

Pre danú stabilnú maticu A , vektory b , c a skalár $d \geq 0$, platí nasledujúce: Ak

$$G(s) = d + c^T (sI - A)^{-1} b$$

je SPR, potom pre danú maticu $L = L^T > 0$ existujú skalár $v > 0$, vektor q a matica $P = P^T > 0$ také, že

$$A^T P + P A = -q q^T - v L$$

$$P b - c = -q \sqrt{2d}$$

Tak zná veta, ktorá, ako sa ukáže, je veľmi užitočná pri návrhu MRAC využívať iba len vstupno-výstupné informácie.

V tomto kurze sa využijeme v menšej všeobecnosti. Nech je systém daný trojicou A, \bar{B}, C a A_c nech je stabilná matica. $\bar{B} = (sI - A_c)^{-1} \bar{B}_c$ je SPR, potom platí, že

$$A_c^T P + P A_c = -Q$$

kde $Q = Q^T > 0$. A je to práve fakt, že ak je $\bar{W}_m(s)$ SPR tak platí $P \bar{B}_c = C$, ktorý umožní neriaditeľnú sústavu adaptácie tak, že v ňom vystupuje len odchýlka výstupnej veličiny sústavy a referenčného modelu [2].

4 Adaptačná odchýlka

4.1 Model sústavy a referenčný model

Uvažujme sústavu opísanú prenosovou funkciou v tvare

$$\frac{y(s)}{u(s)} = k_p \frac{Z_p(s)}{R_p(s)} \quad (105)$$

kde $Z_p(s)$ je monický Hurwitzov polynóm stupňa m , $R_p(s)$ je monický polynóm stupňa n a k_p je tzv. *vyšokofrekvenčné zosilnenie sústavy*. *Relatívny stupeň* sústavy je $n^* = n - m$. Predpokladáme, že relatívny stupeň n^* sústavy je známy. Pre zjednodušenie tiež predpokladáme, že aj stupeň n a m polynómov sú známe, pričom vo všeobecnosti známe nemusia byť. Koefficienty polynómov $Z_p(s)$ a $R_p(s)$ (parametre sústavy) sú neznáme. Hodnota a znamienko zosilnenia k_p nech je známe.

Sústava v tvare (105) môže byť reprezentovaná opisom v stavovom priestore v tvare

$$\dot{x} = Ax + bu \quad (106a)$$

$$y = c^T x \quad (106b)$$

kde x je vektor stavových veličín sústavy a A , b , c^T sú matice (vektory) zodpovedajúcich rozmerností. pričom hodnoty ich prvkov sú neznáme.

Cieľom riadenia je: Nech všetky signály uzavretého regulačného obvodu sú ohraničené a výstupná veličina y sústavy nech sleduje výstupnú veličinu referenčného modelu, ktorý je daný prenosovou funkciou v tvare

$$\frac{y_m(s)}{r(s)} = W_m(s) = k_m \frac{Z_m(s)}{R_m(s)} \quad (107)$$

kde k_m je vysokofrekvenčné zosilnenie, $Z_m(s)$ monický Hurwitzov polynóm stupňa m_m , $R_m(s)$ monický Hurwitzov polynóm stupňa n_m , pričom relatívny stupeň $n_m^* = n_m - m_m = n^*$. Všetky parametre (koefficienty polynómov a k_m) referenčného modelu sú známe, dané „projektantom“.

4.2 Zákon riadenia

Ako bolo ukázané v predchádzajúcich témach predmetu, zákon riadenia v tvare

$$u = \Theta_1^T \frac{\alpha(s)}{\Lambda(s)} u + \Theta_2^T \frac{\alpha(s)}{\Lambda(s)} y + \Theta_3^T y + \Theta_4^T r \quad (108)$$

zabezpečí, že priebeh výstupnej veličiny y sa zhoduje s priebehom výstupnej veličiny referenčného modelu y_m , ak sú parametre zákona vypočítané z podmienok zhody

$$\Theta_1^T = \frac{k_m}{k_p} \quad (109a)$$

$$\Lambda = \lambda_0 Z_m \quad (109b)$$

$$R_p \left(\Lambda - \Theta_1^T \alpha(s) \right) - k_p Z_p \left(\Theta_2^T \alpha(s) + \Theta_3^T \Lambda \right) = Z_p \lambda_0 R_m \quad (109c)$$

Pretože parametre sústavy (107) si neznáme, zákon riadenia (108) nemožno použiť. Použije sa zákon riadenia v tvare

$$u = \Theta_1^T \frac{\alpha(s)}{\Lambda(s)} u + \Theta_2^T \frac{\alpha(s)}{\Lambda(s)} y + \Theta_3 r \quad (110)$$

kde Θ_1 , Θ_2 , Θ_3 a Θ_4 sú odhadmi ideálnych parametrov Θ_1^* , Θ_2^* , Θ_3^* a Θ_4^* v každom čase t . Je potrebné nájsť zákon adaptácie, ktorý priebežne generuje (identifikuje) hodnoty $\Theta_1(t)$, $\Theta_2(t)$, $\Theta_3(t)$ a $\Theta_4(t)$.

Pomocné filtre vystupujúce v zákone riadenia v stavovom priestore sú (viď predch. článok)

$$\dot{x}_1 = Ax_1 + qu \quad (111a)$$

$$\dot{x}_2 = Ax_2 + qc^T x \quad (111b)$$

a využívaný zákon riadenia je

$$u = \Theta_1^T DX + \Theta_4 r \quad (112)$$

kde $\Theta_4 = [\Theta_1^T \quad \Theta_2^T \quad \Theta_3^T]^T$, Θ_4 sú parametre zákona riadenia a

$$D = \begin{bmatrix} c^T & 0 & 0 \\ 0 & I & 0 \\ 0 & 0 & I \end{bmatrix}$$

4.3 Rovnica adaptačnej odchýlky

Priblíženie pomocných filtrov (11) k stavovému opisu sústavy (106) vedie k „doplnenej sústave“ (viď predch. časť prednášky) v tvare

$$\dot{X} = A_c X + B_c u \quad (113a)$$

$$y = C_c^T X \quad (113b)$$

Parametrizácia doplnenej sústavy (113) pomocou ideálnych parametrov zákona riadenia sa dosiahne pripočítaním a odpočítaním ideálneho vstupného výrazu $B_c \Theta_4^* u = B_c \Theta_4^T DX + B_c \Theta_4^* r$

$$\dot{X} = A_c X + B_c u + B_c \Theta_4^T DX + B_c \Theta_4^* r - B_c \Theta_4^T DX - B_c \Theta_4^* r \quad (114a)$$

$$\dot{X} = (A_c + B_c \Theta_4^T D) X + B_c \Theta_4^* r - B_c (u - \Theta_4^T DX - \Theta_4^* r) \quad (114b)$$

Z predchádzajúcich častí vieme, že $A_c = A_0 + B_0 \Theta_4^T D$, $B_c = B_0 \Theta_4^*$ a tiež, že minimálnu reprezentáciu referenčného modelu (107) možno (teoreticky) zapísať vo tvare

$$\dot{X}_m = A_m X_m + B_m r \quad (115a)$$

$$y_m = C_m^T X_m \quad (115b)$$

Kde parametrizovaná doplnená sústava (114b) je

$$\dot{X} = A_c X + B_c r + B_c \frac{1}{\Theta_4^*} (u - \Theta_4^T DX - \Theta_4^* r) \quad (116a)$$

$$y = C_c^T X \quad (116b)$$

Definujeme adaptačnú odchýlku v tvare

$$e = X - X_m \quad (117)$$

$$e_1 = y - y_m \quad (118)$$

potom:

$$\dot{X} - \dot{X}_m = A_c (X - X_m) + B_c r - B_c r + B_c \frac{1}{\Theta_4^*} (u - \Theta_4^T DX - \Theta_4^* r) \quad (119a)$$

$$y - y_m = C_c^T (X - X_m) \quad (119b)$$

a teda

$$\dot{e} = A_c e + B_c \frac{1}{\Theta_4^*} (u - \Theta_4^T DX - \Theta_4^* r) \quad (120a)$$

$$e_1 = C_c^T e \quad (120b)$$

čo je základná rovnica opisujúca dynamiku adaptačnej odchýlky v stavovom priestore, ktorú možno vyjadriť v tvare prenosovej funkcie uvedením, že platí

$$W_m(s) = C_c^T (sI - A_c)^{-1} B_c \quad (121)$$

Potom (120) v tvare prenosovej funkcie je

$$\dot{e}_1 = W_m(s) \frac{1}{\Theta_4^*} (u - \Theta_4^T DX - \Theta_4^* r) \quad (122)$$

Odhadom odchýlky e_1 nech je \hat{e}_1 , ktorá je závislá od odhadov $\Theta_1(t)$, $\Theta_4(t)$.

$$\dot{\hat{e}}_1 = W_m(s) \frac{1}{\Theta_4^*} (u - \Theta_4^T DX - \Theta_4^* r) \quad (123)$$

kde I je odhadom hodnoty $\frac{1}{\Theta_4^*}$. Pretože uvažujeme zákon riadenia $u = \Theta_1^T DX + \Theta_4^* r$, tak $\hat{e}_1 = 0$. Viť. To znamená, že rovnica (123) nie je potrebná pre identifikáciu neznámych parametrov Θ_1^* , Θ_4^* a ako chyba odhadu týchto parametrov možno použiť priamo rovnicu adaptačnej odchýlky (122).

5 Zákon adaptácie pri $n^* = 1$

Uvažujme, že relatívny stupeň sústavy (105) je $n^* = 1$. Prenosová funkcia referenčného modelu $W_m(s)$ sa volí tak, aby jej relatívny stupeň bol zhodný s relatívnym stupňom sústavy. Relatívny stupeň referenčného modelu $n_m^* = 1$ umožňuje aby prenosová funkcia $W_m(s)$ bola navrhnutá ako striktne pozitívne reálna (SPR).

Nech $W_m(s) = C_c^T (sI - A_c)^{-1} B_c$ je SPR. Potom podľa MKV lemy v časti 3.2 existuje taká matica P , pre ktorú platí

$$A_c^T P + P A_c = -Q \quad (124a)$$

$$P B_c = C_c \quad (124b)$$

kde $Q = Q^T > 0$. Táto skutočnosť sa v ďalšom využije pri voľbe kandidáta na Lyapunovovu funkciu.

Dosadením (112) za u do (122) máme

$$\dot{e}_1 = W_m(s) \frac{1}{\Theta_4^*} (\theta_4^T DX + \theta_4 r) \quad (125)$$

kde $\theta_4 = \Theta_4 - \Theta_4^*$ a $\theta_4 = \Theta_4 - \Theta_4^*$. Zavedením vektora chyby nastavenia parametrov zákona riadenia $\theta = [\theta_1^T \quad \theta_4^T]^T$ a signálneho vektora $\omega = [(DX)^T \quad r]^T$ máme známy tvar adaptačnej odchýlky

$$\dot{e}_1 = W_m(s) \frac{1}{\Theta_4^*} (\theta^T \omega) \quad (126)$$

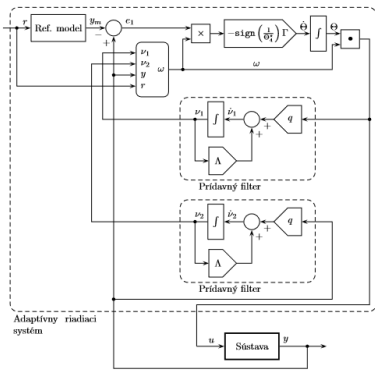
alebo

$$\dot{e} = A_c e + B_c \frac{1}{\Theta_4^*} (\theta^T \omega) \quad (127a)$$

$$e_1 = C_c^T e \quad (127b)$$

V tomto prípade rovnica (126) alebo (127) dáva do vzťahu chybu nastavenia parametrov zákona riadenia θ a adaptačnú odchýlku e_1 cez SPR prenosovú funkciu. Predpokladáme, že štruktúra zákona adaptácie je daná diferenciálnou rovnicou všeobecne zapísanou v tvare

$$\dot{\theta} = f(e_1, \omega) \quad (128)$$

Obr. 5: Blokové schéma MRAC so vstupno-výstupnou štruktúrou riadenia pri $n^* = 1$

teda aby zákon adaptácie bol funkciou len výstupnej adaptačnej odchýlky e_1 a nie aj jej derivácii \dot{e}_1 , pretože tieto nie sú dostupné, nakoľko nie sú dostupné stavové veličiny sústavy.

Zvoľme kandidáta na Lyapunovovu funkciu v tvare

$$V = e^T P e + \frac{1}{\Gamma} \left| \frac{\partial}{\partial \theta_1} \Gamma^{-1} \theta \right|^2 \quad (129)$$

kde $\Gamma > 0$ je ľubovoľná diagonálna matica, $\left| \frac{\partial}{\partial \theta_1} \Gamma^{-1} \theta \right|^2$ je absolútna hodnota prevrátenej hodnoty parametra θ_1^T a $P = P^T > 0$ spĺňa rovnice (124), ktoré vyplývajú z MKY lemy.

$$\dot{V} = e^T P \dot{e} + e^T P \dot{e} + \frac{1}{\Gamma} \left| \frac{\partial}{\partial \theta_1} \Gamma^{-1} \theta + \theta^T \Gamma^{-1} \dot{\theta} \right| \quad (130)$$

Poznámie (127) odkiaľ $\dot{e}^T = e^T A_c^T + \omega^T \theta \frac{\partial}{\partial \theta_1} \Gamma^{-1} \dot{\theta}$, po dosadení týchto výrazov:

$$\dot{V} = \left(e^T A_c^T + \omega^T \theta \frac{\partial}{\partial \theta_1} \Gamma^{-1} \dot{\theta} \right) P e + e^T P \left(A_c e + \bar{B} \frac{\partial}{\partial \theta_1} \theta \omega \right) + 2 \left| \frac{\partial}{\partial \theta_1} \Gamma^{-1} \theta \right| \quad (131)$$

$$\dot{V} = e^T (-Q) e + 2e^T P \bar{B} \frac{1}{\theta_1} \theta \omega + 2 \left| \frac{\partial}{\partial \theta_1} \Gamma^{-1} \theta \right| \quad (132)$$

Pripomeňme, že píšeme $P \bar{B} e = C_c$ (to vďaka tomu, že $W_m(s)$ je SPR), potom

$$\dot{V} = e^T (-Q) e + 2e^T C_c \frac{1}{\theta_1} \theta \omega + 2 \left| \frac{\partial}{\partial \theta_1} \Gamma^{-1} \theta \right| \quad (133)$$

Všimnime si, že $e^T C_c = C_c^T e = e_1$. Práve tento moment umožňuje zákon adaptácie: $\dot{\theta} = f(e_1, \omega)$ bol funkciou e_1 a nie \dot{e}_1 . Časová derivácia \dot{V}

$$\dot{V} = e^T (-Q) e + 2e_1 \frac{1}{\theta_1} \theta \omega + 2 \left| \frac{\partial}{\partial \theta_1} \Gamma^{-1} \theta \right| \quad (134)$$

bude záporne definitná ak

$$0 - 2e_1 \frac{1}{\theta_1} \theta \omega + 2 \left| \frac{\partial}{\partial \theta_1} \Gamma^{-1} \theta \right| \quad (135a)$$

$$2 \left| \frac{\partial}{\partial \theta_1} \Gamma^{-1} \theta \right| \dot{\theta} = -2e_1 \frac{1}{\theta_1} \theta \omega \quad (135b)$$

$$\left| \frac{\partial}{\partial \theta_1} \Gamma^{-1} \theta \right| \dot{\theta} = -e_1 \operatorname{sign} \left(\frac{1}{\theta_1} \right) \left| \frac{\partial}{\partial \theta_1} \Gamma^{-1} \theta \right| \omega \quad (135c)$$

$$\dot{\theta} = -\operatorname{sign} \left(\frac{1}{\theta_1} \right) e_1 \Gamma \omega \quad (135d)$$

Rovnako ako sme zaviedli vektor θ , zavedieme aj vektor parametrov zákona riadenia v tvare:

$\Theta = [\theta_1^T \ \theta_2^T]^T = [\theta_1 \ \theta_2]^T$ a vektor ω možno zapísať v tvare $\omega = [y \ \omega_1^T \ \omega_2^T]^T$. Potom zákon adaptácie je

$$\dot{\Theta} = -\operatorname{sign} \left(\frac{1}{\theta_1} \right) \Gamma e_1 \omega \quad (136)$$

a uvažovaný zákon riadenia možno zapísať v tvare $u = \Theta^T \omega$.

6 Zákon adaptácie pri $n^* = 2$

6.1 Priamočiary postup

Uvažujme relatívny stupeň sústavy (102) $n^* = 2$. Prenosová funkcia referenčného modelu $W_m(s)$ sa volí tak, aby jej relatívny stupeň bol zhodný s relatívnym stupňom sústavy, teda $n^* = 2$. To ale znamená (bez dôkazu), že prenosová funkcia $W_m(s)$ nie je SPR. Preto nie je možné použiť predchádzajúci postup a je ho potrebné modifikovať.

Rovnica pre adaptačnú odchýlku (122)

$$e_1 = W_m(s) \left(\frac{1}{\theta_1^T} (u - \Theta^T D X - \Theta_1^T r) \right) \quad (137)$$

je stále platná (pri jej odvodení sme nepoužili relatívny stupeň sústavy iného typu).

Využijeme identitu $(s + \rho)^{-1} = \frac{1}{\rho} \left(1 - \frac{s}{s + \rho} \right)$, kde ρ je ľubovoľná kladná konštanta a prepíšeme rovnicu (137) do tvaru

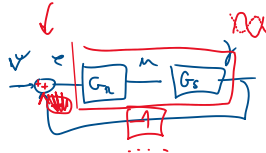
$$e_1 = W_m(s) (s + \rho) \frac{1}{\theta_1^T} \left(u - \Theta^T D X - \Theta_1^T r \right) \quad (138)$$

čo možno prepísať do tvaru

$$e_1 = W_m(s) (s + \rho) \frac{1}{\theta_1^T} \left(u_f - \Theta^T \omega_f \right) \quad (139)$$

kde sme zaviedli $u_f = (s + \rho)^{-1} u$ a $\omega_f = (s + \rho)^{-1} \begin{bmatrix} u \\ r \end{bmatrix}$ a Θ^* je rovnaký ako Θ avšak obsahuje ideálne integrovanie.

$$u_f = \frac{1}{s + \rho} u \quad \omega_f = \frac{1}{s + \rho} \begin{bmatrix} u \\ r \end{bmatrix} \quad \omega = \begin{bmatrix} u \\ r \end{bmatrix}$$

$$e_1 = W_m(s) \frac{1}{s + \rho} u$$

$$e_1 = W_m(s) \frac{1}{s + \rho} u$$

Nech prenosová funkcia $W_m(s)(s + \rho)$ je zvolená tak, že je to SPR prenosová funkcia. Potom rovnica

$$e_1 = W_m(s)(s + \rho) \frac{1}{\Theta^T} (\theta^T \omega_f) \quad (140)$$

kde $\theta = \Theta - \Theta^*$ dáva do vzťahu chybu nastavenia parametrov zákona riadenia θ a adaptačnú uchyľku e_1 cez SPR prenosovú funkciu. Reprezentácia rovnice (140) v stavovom priestore je

$$\dot{e} = A_e e + \bar{B}_e (s + \rho) \frac{1}{\Theta_1^T} \theta^T \omega_f \quad (141a)$$

$$e_1 = C_e^T e \quad (141b)$$

kde s teraz predstavuje operátor derivácie $\frac{d}{dt}$, rovnako ako bodka \cdot nad e . V ďalšom sa tiež stretneme s takýmto významom symbolu s , pričom na to nebudeme zvlášť upozorňovať, konkrétny význam symbolu s vyplynie z kontextu. Preto

$$se = A_e e + s \left(\bar{B}_e \frac{1}{\Theta_1^T} \theta^T \omega_f \right) + \rho \left(\bar{B}_e \frac{1}{\Theta_1^T} \theta^T \omega_f \right) \quad (142a)$$

$$s \left(e - \bar{B}_e \frac{1}{\Theta_1^T} \theta^T \omega_f \right) = A_e e + \rho \left(\bar{B}_e \frac{1}{\Theta_1^T} \theta^T \omega_f \right) \quad (142b)$$

Označme $e - \bar{B}_e \frac{1}{\Theta_1^T} \theta^T \omega_f = \bar{e}$, potom $e = \bar{B}_e \frac{1}{\Theta_1^T} \theta^T \omega_f + \bar{e}$ a teda

$$s\bar{e} = A_e \bar{e} + \rho \left(\bar{B}_e \frac{1}{\Theta_1^T} \theta^T \omega_f + \bar{e} \right) + \rho \left(\bar{B}_e \frac{1}{\Theta_1^T} \theta^T \omega_f \right) \quad (143a)$$

$$e_1 = C_e^T e = C_e^T \left(\bar{B}_e \frac{1}{\Theta_1^T} \theta^T \omega_f + \bar{e} \right) \quad (143b)$$

$$\dot{\bar{e}} = A_e \bar{e} + A_e \bar{B}_e \frac{1}{\Theta_1^T} \theta^T \omega_f + \rho \bar{B}_e \frac{1}{\Theta_1^T} \theta^T \omega_f \quad (144a)$$

$$e_1 = C_e^T \bar{e} + C_e^T \bar{B}_e \frac{1}{\Theta_1^T} \theta^T \omega_f \quad (144b)$$

Pretože $C_e^T B_e = 0$ tak aj $C_e^T \bar{B}_e \frac{1}{\Theta_1^T} \theta^T \omega_f = 0$, potom

$$\dot{\bar{e}} = A_e \bar{e} + (A_e \bar{B}_e + \rho \bar{B}_e) \frac{1}{\Theta_1^T} \theta^T \omega_f \quad (145a)$$

$$e_1 = C_e^T \bar{e} \quad (145b)$$

Označme $A_e \bar{B}_e + \rho \bar{B}_e = B_1$, potom

$$\dot{\bar{e}} = A_e \bar{e} + B_1 \frac{1}{\Theta_1^T} \theta^T \omega_f \quad (146a)$$

$$e_1 = C_e^T \bar{e} \quad (146b)$$

Je stavová reprezentácia systému (140) daného prenosovou funkciou $W_m(s)(s + \rho)$, pričom \bar{e} je vektor jeho stavových veličín.

Funkcia $W_m(s)(s + \rho) = C_e^T (sI - A_e)^{-1} B_1$ je SPR. Potom podľa MKV lemy v časti 3.2 existuje taká matica P_1 , pre ktorú platí

$$A_1^T P_1 + P_1 A_e = -Q \quad (147a)$$

$$P_1 B_1 = C_e \quad (147b)$$

kde $Q = Q^T > 0$.

Predpokladáme, že štruktúra zákona adaptácie je daná diferenciálnou rovnicou všeobecne zapísanou v tvare

$$\dot{\theta} = f(e_1, \omega_f) \quad (148)$$

30 | AlRoS - LS2024

Zvolíme kandidáta na Ljapunovovu funkciu v tvare

$$V = \bar{e}^T P \bar{e} + \left| \frac{1}{\Theta_1^T} \theta^T \Gamma^{-1} \theta \right| \quad (149)$$

kde $\Gamma > 0$ je ľubovoľná diagonálna matica, $\left| \frac{1}{\Theta_1^T} \right|$ je absolútna hodnota prevrátenej hodnoty parametra Θ_1^T a $P = P^T > 0$ spĺňa rovnice (147), ktoré vyplývajú z MKV lemy.

$$\dot{V} = \bar{e}^T P \dot{\bar{e}} + \bar{e}^T P \dot{\bar{e}} + \left| \frac{1}{\Theta_1^T} \right| (\dot{\theta}^T \Gamma^{-1} \theta + \theta^T \Gamma^{-1} \dot{\theta}) \quad (150)$$

Poznáme (146) odkiaľ $\dot{\bar{e}}^T = \bar{e}^T A_e^T + \omega_f^T \bar{B}_1^T \frac{1}{\Theta_1^T} B_1^T$, po dosadení týchto výrazov:

$$\dot{V} = \left(\bar{e}^T A_e^T + \omega_f^T \bar{B}_1^T \frac{1}{\Theta_1^T} B_1^T \right) P \bar{e} + \bar{e}^T P \left(A_e \bar{e} + B_1 \frac{1}{\Theta_1^T} \theta^T \omega_f \right) + 2 \left| \frac{1}{\Theta_1^T} \right| \theta^T \Gamma^{-1} \dot{\theta} \quad (151)$$

$$\dot{V} = \bar{e}^T (-Q) \bar{e} + 2 \bar{e}^T P B_1 \frac{1}{\Theta_1^T} \theta^T \omega_f + 2 \left| \frac{1}{\Theta_1^T} \right| \theta^T \Gamma^{-1} \dot{\theta} \quad (152)$$

Pripomíname, že platí $P B_1 = C_e$, potom

$$\dot{V} = \bar{e}^T (-Q) \bar{e} + 2 \bar{e}^T C_e \frac{1}{\Theta_1^T} \theta^T \omega_f + 2 \left| \frac{1}{\Theta_1^T} \right| \theta^T \Gamma^{-1} \dot{\theta} \quad (153)$$

Všimnime si, že $\bar{e}^T C_e = C_e^T \bar{e} = e_1$. Časová derivácia \dot{V}

$$\dot{V} = \bar{e}^T (-Q) \bar{e} + 2 e_1 \frac{1}{\Theta_1^T} \theta^T \omega_f + 2 \left| \frac{1}{\Theta_1^T} \right| \theta^T \Gamma^{-1} \dot{\theta} \quad (154)$$

bude záporne definitná ak

$$0 = 2 e_1 \frac{1}{\Theta_1^T} \theta^T \omega_f + 2 \left| \frac{1}{\Theta_1^T} \right| \theta^T \Gamma^{-1} \dot{\theta} \quad (155a)$$

$$2 \left| \frac{1}{\Theta_1^T} \right| \theta^T \Gamma^{-1} \dot{\theta} = -2 e_1 \frac{1}{\Theta_1^T} \theta^T \omega_f \quad (155b)$$

$$\left| \frac{1}{\Theta_1^T} \right| \Gamma^{-1} \dot{\theta} = -e_1 \operatorname{sign} \left(\frac{1}{\Theta_1^T} \right) \left| \frac{1}{\Theta_1^T} \right| \omega_f \quad (155c)$$

$$\Gamma^{-1} \dot{\theta} = -\operatorname{sign} \left(\frac{1}{\Theta_1^T} \right) e_1 \omega_f \quad (155d)$$

$$\dot{\theta} = -\operatorname{sign} \left(\frac{1}{\Theta_1^T} \right) e_1 \Gamma \omega_f \quad (155e)$$

Potom zákon adaptácie je

$$\dot{\theta} = -\operatorname{sign} \left(\frac{1}{\Theta_1^T} \right) \Gamma e_1 \omega_f \quad (156)$$

Signálny vektor ω_f má složky $\omega_f = [u_f \quad v_1^T \quad v_2^T \quad r_f]^T$. Tieto signály získame jednoduchou prechodou pôvodných signálov u , v_1^T , v_2^T a r cez filter s prenosovou funkciou v tvare $\frac{1}{s + \rho}$.

Vstupom do sústavy je u . Pri odvodení zákona adaptácie sme ale uvažovali $u_f = (s + \rho)^{-1} u$ odkiaľ $u = (s + \rho) u_f$. Signál u_f môžeme zapísať aj v tvare $u_f = \Theta^T \omega_f$. Teda $u = (s + \rho) \Theta^T \omega_f$, z čoho vyplýva, že

$$u = \Theta^T \omega + \dot{\Theta}^T \omega_f \quad (157)$$

31 | AlRoS - LS2024

Pre objasnenie (157) naznačíme, že:

$$\begin{aligned} & (s+p)\Theta^T\omega_f \\ & s(\Theta^T\omega_f) + p\Theta^T\omega_f \\ & s(\Theta^T)\omega_f + \Theta^T s(\omega_f) + p\Theta^T\omega_f \\ & \Theta^T\omega_f + \Theta^T s\left(\frac{1}{(s+p)}\omega\right) + p\Theta^T\frac{1}{(s+p)}\omega \\ & \Theta^T\omega_f + \Theta^T\frac{s}{(s+p)}\omega + \Theta^T\frac{p}{(s+p)}\omega \\ & \Theta^T\omega_f + \Theta^T\frac{s+p}{(s+p)}\omega \\ & \Theta^T\omega_f + \Theta^T\omega \end{aligned}$$

6.2 Metóda doplnenej odchýlky

Vo všeobecnosti, získan riadenia, ktorý rieši MBC problém je $u = \Theta^T\omega$. Pri jeho dosadení do všeobecne platnej rovnice adaptačnej odchýlky (122) máme rovnicu adaptačnej odchýlky v tvare

$$e_1 = W_m(s)\frac{1}{\Theta_1^T}\theta^T\omega \quad (158)$$

V rovnici (158) sme použili identitu $(s+p)(s+p)^{-1} = 1$, čo vo všeobecnosti je $L(s)L(s)^{-1} = 1$. Rovnicu (158) sme v predchádzajúcom tvare doplnili do tvaru

$$e_1 = W_m(s)L(s)L(s)^{-1}\frac{1}{\Theta_1^T}\theta^T\omega \quad (159)$$

a z rovnice (139) vyplýva, že (159) možno prepísať do tvaru

$$e_1 = W_m(s)L(s)\frac{1}{\Theta_1^T}\theta^T L(s)^{-1}\omega \quad (160)$$

Rovnica (160) môže byť zapísaná aj v tvare

$$e_1 = W_m(s)\frac{1}{\Theta_1^T}(L(s)\theta L(s)^{-1})^T\omega \quad (161)$$

kde sme vymenili pozície $\frac{1}{\Theta_1^T}$ a $L(s)$, čo je možné, pretože $\frac{1}{\Theta_1^T}$ je konštanta a nie funkcia času, a táto rovnica dáva do vzťahu chybu nastavenia parametrov získan riadenia s adaptačnou odchýlkou. V stavovom priestore má rovnica „doplnenej“ adaptačnej odchýlky (161) tvar

$$\dot{e} = A_e e + \overline{B}_e \frac{1}{\Theta_1^T}(L(s)\theta L(s)^{-1})^T\omega \quad (162a)$$

$$e_1 = C_e^T e \quad (162b)$$

Adaptačná odchýlka je definovaná ako $e = X - X_m$ a $e_1 = y - y_m$. Sú dve možnosti ako dostať výsledok odčítania rovníc parametrizovanej doplnenej sústavy, kde stavový vektor je X , a neminimálnej reprezentácie referenčného modelu, kde stavový vektor je X_m , bol v tvare doplnenej adaptačnej odchýlky (162).

6.2.1 Prvá možnosť

Výsledok je rovnaký ako v predchádzajúcej časti:

Rovnicu parametrizovanej doplnenej sústavy (161) po dosadení za $u = \Theta^T\omega$ možno zapísať v tvare

$$\dot{X} = A_c X + \overline{B}_c F + \overline{B}_c \frac{1}{\Theta_1^T}\theta^T\omega \quad (163a)$$

$$y = C_c^T X \quad (163b)$$